

༡༡། །ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་འགྲེལ་པ་
གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་།



མཇུག་པ་པོ།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་མཆོག་

2019

འཕུལ་དབ་།༡༠།

1) མཆོད་བཞིན།	1
2) གང་འཆད་པར་བྱ་བའི་མདོ་ངེས་བཟུང་བ།	6
3) མཆོན་གྱི་དོན།	10
4) འགྱུར་གྱི་ཕྱག་.....	12
5) ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་གཞིའི་དོན།	12
6) ཐུན་མོང་མེན་པའི་སྒྲིབ་གཞིའི་དོན།	16
7) ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་བཞི་སྦྱར་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	21
8) མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་བརྒྱད་སྦྱོར་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	26
9) སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་རེ་དྲུག་དང་སྦྱར་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	29
10) དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཚུལ།	32
11) བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་པའི་བརྒྱའི་སྒྲགས་ཀྱི་པན་ཡོན།	33
12) བརྒྱས་པ་དངོས།	34
13) དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱལ་བ།	39
14) མཐུག་གི་དོན།	40
15) གང་གིས་བསྦྱར་བའི་འགྱུར་བྱང་བཤད་བ།	41

ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོའི་འགྲེལ་བ་འདི་བོད་དུ་རྒྱ་བོད་ཤན་སྒྱར་དང་བཅས་དཔར་བསྐྱུན་
ཐེངས་གཉིས་ཙམ་ཟིན་ན་ཡང་། ད་དུང་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མ་ཞིག་ལ་མ་རེག་བས།
ད་རེས་ཅུང་གཟིགས་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡ་མའི་ལེགས་བཤད་གཅེས་སྦྱོངས་ཁང་
ནས་འཕུལ་དེབ་ལ་བསྐྱུན་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ངེད་ཅག་ནི་ཤེས་ཚད་དམན་བས་ནོར་
འཛོལ་གྱི་ཉེས་བ་ཅི་ཡོད་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་ཇེས་སུ་བཅོས་སྤྲིག་བྱེད་ཆོག་བས་
ལམ་སྟོན་གྱི་དགོངས་འཆར་གནང་བ་ལ་ཡི་རང་གིས་རེ་སྐྱུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༡༡། ཞེར་སྒྲིང་འབྲེལ་བ་ཡུམ་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར་གྱི་
ཁ་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ལྷ་མ་དང་ཇེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་བྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།།

སྲིད་གསུམ་དེ་བོའི་ཕག་རྩ་ཡི་བ་བའི་མཆང་། །
དུག་གསུམ་བདུད་གྱི་བྱ་ལ་མདས་བསྐྱུན་ཏེ། །
ས་གསུམ་ཐུན་བའི་སྒྲིང་ཆེན་འཛིག་མཛད་པ། །
བྱབ་བ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སྐྱེ་རྒྱའི་མགོན། །

རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་རབ་ལྷ་ཁུན་འཛག་བའི་ཁམས། །
དམར་སེར་ལི་ཁྲིའི་མདངས་གྱིས་རབ་མཛེས་པ། །
ཞེས་རབ་ལྷ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོ་གང་། །
བདག་སྒྲོ་ཇིང་བུའི་མཁའ་རྩ་ཅེན་གྱུར་ཅིག །

མཆོན་ཅོམ་བྲན་པས་འཛིགས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས། །
སྲིད་བའི་བྱག་རྩ་མ་ལུས་གཞིལ་མཛད་པ། །
རྒྱལ་ཀུན་འཕྲིན་ལས་རང་གཟུགས་རྣམ་པའི་མས། །

དགེ་ལེགས་མུ་གཏེར་གཡོ་བའི་གྲོགས་དན་མཛོད།

རྒྱལ་བའི་གསང་གསུམ་གད་མཛད་ལེགས་བཤད་ཀེ་ཏ་ཀ་ཡི་དྲངས་མའི་ཚུས། །
མ་རིག་རྩྭ་མས་བསྐྱད་པའི་ལོག་ལྷའི་བྱི་མ་འདག་མཛད་སྲིད་གསུམ་ཁྱོན། །
སྤང་བ་ཚད་བྱུང་མ་འགོག་ཆོས་དབྱིངས་བསྐྱོ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད་དབང་། །
ཐེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བདག་ཡིད་རིག་པའི་སྐྱེད་ཆལ་བཏྲས་པར་མཛོད། །

མཁྱེན་བཅེ་འོད་སྤང་སྲིད་གསུམ་མཁའ་ལ་འཆར། །
གཞན་པན་འཕྲིན་ལས་སྤང་སྲིད་ཁྱོན་ལ་འཕྱོར། །
རྒྱལ་ཀྱན་བཅེ་ཆེན་ལྷ་ཤར་བྱིན་ཅན་ཐེ། །
བདག་སྐྱོ་སྐྱོངས་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་པར་མཛོད། །

སྐྱོ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་གསང་གསུམ་མི་ཟད་གཏེར། །
མཁྱེན་རབ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་རབ་གསལ་ཏེ། །
རྒྱལ་བསྐྱན་ས་འཛིན་ལྷན་པོའི་དགེ་ལེགས་དཔལ། །
འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་བསྐྱུན་དེ་བསྐྱུགས། །

ཞེས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་གྲུ་སྤྲོལ་བཞིན་སྐྱབས་ལུལ་བྱུང་པར་ཅན་
ལ་མཆོད་བཛོད་སྤོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་པ་ནི། ང་ཆོ་ཆེ་འདི་དང་བྱི་མ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱི་མ་གཙོ་བོ་དང་། བྱི་མ་ལ་ཡང་མཛོན་མཐོངས་ལེགས་གཉིས་

གྱི་ནང་ནས་ངེས་ལེགས་གཙོ་བོར་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཏེར་བྱའི་གཙོ་
བོ་ནི། ཡུལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་
ཤེས་པའམ་རྟོགས་པ་ལ་འབད་དགོས་པ་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་ལྷུ་མ་ར་ཞིག་གི་མཛེས་སྤྱད་
ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ལ་ལྷུ་མ་ར་དེའི་སྒྲོ་དེ་གལ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་
འདི་ངེས་ལེགས་གཏིས་གྱི་སྒོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྒོ་འདི་མ་ཆང་བ་ལ་ངེས་ལེགས་
གཏིས་པོ་གང་ཡང་ཐོབ་ཐབས་མེད། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་
པོའི་མདོ་¹ལས། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་། །སོ་སོར་དེར་བརྟགས་
གང་ཞིག་སྒྲོམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་ཐུང་ན་འདས་འཐོབ་འབྲས་བྱའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་
གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་མཛེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་²ཀྱང་། གང་དག་སྒྲོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་
ཐར་བ་བསྟེན་མ་ཡིན། །འགོ་དུག་སྤིང་པའི་བཅན་རར་ནི། །སྒྲོངས་པ་དེ་དག་
འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

སྒོ་འདི་ཐར་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། ང་ཆོ་ལ་ཞེན་སྤྱགས་ན་རང་
གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་ཡོད། གཅེས་འཛིན་དེས། རང་ལ་སྦྱིད་
པ་ཞིག་བྱང་ན་ཆགས་པ་སྦྱིད་པའི་རྒྱ་བྱེད། སྤྱག་པ་ཞིག་བྱང་ན་ཁོང་ཁོ་སྦྱིད་
པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་འབྲའི་ཆགས་སྤང་གཏིས་ཀྱིས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
པའི་རྒྱར་བྱས་ནས་ལས་བཟང་ངན་གཏིས་བསགས། ལས་དེ་གཏིས་གྱི་དབང་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། མདོ་ཕྱེད། དེབ་གྲངས། ༥༥། ཤོག་གྲངས། ༤༦་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༩། རྒྱད་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ༡༡༥་༡།

གིས་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་གཉིས་བཟོས་པ་རེད། དཔེར་ན། མི་ཞིག་གིས།
དབྱངས་མཆོ་ནི་ཁ་འཇམ་ཁོག་ནག་མ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲ་བ་ན། དབྱངས་མཆོ་འདི་སེམས་ལ་མི་འདིས་ང་ལ་འབྲུ་སྒྲ་ཅི་འདྲའི་
ཆེ་སྒྲ་དུ་ཁོང་ཁོ་སྒྲེས། དེའི་དབང་གིས་མི་དེ་ལ་གནོད་ལན་བྱས་པ་ན་མི་དགེ་བའི་
ལས་བསགས། ལས་དེའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་གཅེས་
འཛིན་འདི་ནི་རྒྱ་ཆོག་གས་ཀྱི་རྒྱ་དཔོན་ལྟ་བུ་དང་རྒྱ་མའི་བྱ་གས་འདུག་ལྟ་བུ་
ཡིན་པས་འདི་མ་སྒྲོག་པ་ལ་ཐར་པའི་སྒྲོང་འཇུག་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། འོ་ན་རང་
གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདི་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པའི་
སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་འདི་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་མཆོན་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་འདི་ལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་མཛད་པའི་
བཞི་བརྒྱ་པའི་³ནང་དུ། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ལྟ་བ་ངན་ནམས་འཛིག་བྱེད་
ཅིང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུར་ལ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་
བཟོད། །ཅེས་ཞི་སྒོ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། གཞུང་
གཞན་ལས་ནམ་ཐར་གྱི་སྒོ་ཞེས་ཀྱང་བཟོད། རྗེ་སྒྲ་མས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།
བསྟན་པའི་སྒྲོང་པོ་སྒྲོང་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། སྟོན་པའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་
དང་། །ཤེས་རབ་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་ཉིད། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱལ་བའི་
དབང་པོ་བཞིན། །ཕུལ་བྱུང་ལེགས་པར་ཁྱོད་མཐེན་གཞན་གྱིས་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་གནད་དེ་རང་ལ་ཐུག་ཡོད། འོ་ན་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་འདི་ཉིད་ཞི་སྒོ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་

དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་བཅས་པར་སྤྱོད་
དང་པོ་ལྷ་གསུངས་པར་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱང་དགོས་པ་
སྒྲིང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒོ་འདི་རང་རྒྱད་ལ་སྦྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྦྱོད་འཇུག་⁴ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྤྱབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་
གསུངས། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེ་སྦྱོད་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །རྟེན་
འབྲེལ་ཉིད་ལས་བཅམས་ཏེ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

འོན་སྒྲིང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟེར་བ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན་ན། དེའི་ཡུལ་སྒྲིང་ཉིད་དོ་སྦྱོད་བྱེད་པའི་གཞུང་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ། དང་པོ་
ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྒྲིང་ཆོ་བརྒྱད་། གཉིས་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིས་ཁྲི། གསུམ་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་
འབྲུམ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་སྒྲིང་པ། གཉིས་པ་ལ་ཉིས་
ཁྲི། གསུམ་པ་ལ་འབྲུམ་ཟེར། ད་ལྟར་བོད་ཡིག་ཐོག་ལ་བཞུགས་པའི་བརྒྱད་སྒྲིང་པ་
འདི་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཆང་གི་མེད། གཞུང་ཆེན་འདི་གསུམ་སྒྲིང་ཉིད་
བསྟན་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་ཆོ་ལྟ་བུ་གདུལ་བྱ་
དབང་པོ་དམན་པ་ཞིག་གིས་གཞུང་ཆེན་འདི་རྣམས་ལ་འཆད་ཉན་བྱ་དགོས་ན་ཏ་
ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ཏེ་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ཞེས་པ་ཆོག་ཅུང་
ཡང་དོན་འདུ་བའི་ལེགས་བཤད་རྩ་ཆེ་འདི་གསུངས་པ་རེད། གཞུང་འདི་ཡུམ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་ན་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དམན་པ་ལ་

4 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དབུ་མ་ལ། དེབ་གངས། ༩༡། སྦྱོད་འཇུག་ ༡༠༡༥་ཙ།

དགོངས་ནས་གསུངས་པ་འོག་ཏུ་འཆད།

དེས་ན་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ནི་ང་ཚོའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་དུས་ང་
ཚོས་གཞུང་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་འཆད་ཉན་བྱས་ནས་
ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ལས་མཆོད་ཡུལ་དུ་གཟུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཏུ་ཆུང་བ་
རེད། དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིར་གཞུང་འདིའི་ཆོག་དོན་
གཉིས་ཀ་གོ་སླ་མོའི་ཐོག་ནས་འཆད་ན་ལས་དང་པོ་བ་ལ་པན་ཐོགས་ཆེ་བར་སྣང་
བས་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། གང་འཆད་པར་བྱ་བའི་མདོ་དང་། གང་གིས་
བསྐྱར་བའི་འགྱུར་བྱང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་འཆད་རྒྱུའི་མདོ་ངོས་
གཟུང་བ་དང་། མདོ་དོན་བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བཤད་རྒྱུའི་
མདོ་ནི་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ཡིན། མདོ་འདི་ལ་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
ནས་མདོ་སྡེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཡུམ་
རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ནི་ཉི་མཛེས་གསུམ་ལྟར་ཡིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་
ཞིང་། སྟོན་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རྗེས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་
ཡོངས་གྲགས་ཚུལ་དུ་བྱུང་ཡང་། གསུང་དུས་དངོས་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
ཕྱི་ལོར་བྱ་ཆོད་ལྷང་པོའི་རི་ལ་གསུངས་པ་འཇམ་དབལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་ཀྱི་འབྲུམ་པ་ཤོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྣང་པོ་ནམས་བསྐྱུས་
ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་
ཞེས་བཤེས་ཆེན་འི་མེད་བཤེས་ཉེན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་གི་འབྲེལ་པའི་ནང་དུ་

⁵གསུངས། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་
བ་རྒྱུ་མཚན་ལཱའི་སྟོན་ས་དོ་སྟོན་བྱང་ཅམ་བྱེད་ན།

དང་པོ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གཉིས་ན་རི་སྤྱོད་བཞུགས་
བ་དེ་སྤྱོད་དུ་སྟོན་བ་སངས་རྒྱས་སྐུ་དངོས་བཞུགས་བ་དང་བྱེད་བར་མེད་བ་
དང་། གཉིས་བ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་འཆད་ཉན་བྱས་ན་
སྟོན་བ་སངས་རྒྱས་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་ཆོས་དངོས་སུ་གསུངས་བ་དང་བྱེད་བར་
མེད་བ་བརྒྱད་སྟོང་བ་ལས་⁶གསུངས་ཡོད།

གསུམ་བ་སྟོན་བས་གསུངས་བའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཐམས་ཅད་པོར་
བརྒྱག་སོང་བ་ལས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོག་གཅིག་ཅམ་པོར་
བརྒྱག་སོང་བའི་ཉེས་བ་ཆེ་བ་སོགས་རྒྱལ་བས་ཡུམ་བར་མ་ཉི་ཁྲིའི་⁷ནང་དུ་
གསལ་བར་གསུངས། བཞི་བ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་སྟོང་གསུམ་རིན་
པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་རན་སྟོང་སོགས་ལ་བྱིན་བ་བས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་
སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡི་གེ་འབྲི་བ་སོགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་བརྒྱད་སྟོང་
དོན་བསྐྱུས་ནང་⁸བརྒྱད་སྟོང་བའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་དོན་ཆུན་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་
ནས་བསྟན་བའི་སྐུ་བས་སུ། བན་ཡོན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་བ་རྗེ་བཙུན་བས་སྐུ་བས་
དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད། ལྷ་བ་མདོ་འདི་དག་གིས་དངོས་བསྟན་
མཐར་ཐུག་གི་བསྟོམ་བྱ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་བར་གསུངས་ཤིང་།

5 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༼མ་ཤེ་དེ་བ་གངས། ༡༡༠། སོག་གངས། ༡༩༤༣། ཟླ་དང་། ༠༤།

6 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ་གངས། ༩༩ ཡ། ཉི་ཁྲི། ༡༩༩༡།

7 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩། ཉི་ཁྲི་ཡ། སོག་གངས། ༡༩༤༣། ཟླ་དང་། ༩།

8 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ་གངས། ༡༥ ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས། ༡༣༥༡།

ཤུགས་བསྟན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་
པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བཅས་ཀྱི་སློ་ནས་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་
ཡིན། དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ་རྒྱས་འབྲིང་
བསྟུས་གསུམ་དང་། དེའི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་དང་། དེའི་སྟོང་པོ་
བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་ནང་གི་སྤྲུགས་ཡིག་རྣམས་ཡིན་པས།
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྟོང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་
ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན།

དེས་ན་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་འདོན་པ་དང་འཆད་ཉན་བྱས་པའི་པན་ཡོན་ནི།
མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་འདོན་པ་དང་འཆད་ཉན་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ཅུ་
མ་ཟད། སྟོན་པ་སྦྱ་དངོས་པེབས་ཀྱང་འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་གང་ཡང་གསུངས་
རྒྱ་མེད་པ་སྤར་སོང་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གལ་ཆེ་འདི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
འགྱུར་རྒྱད་འབུམ་ན་པའི་⁹ནང་དུ་ད་ལྟར་ཡང་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་
བཞུགས་ཡོད། འདིའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་གར་མར་གྲགས་པ་བསྟན་འགྱུར་ཤེར་བྱེན་པོད་
མ་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྟུས་བྱས་ན་འགྲེལ་པ་མི་འདྲ་བ་ཁག་
བདུན་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བློ་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་
འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་སྟོང་པོའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དོན་བརྒྱད་
མར་གྲགས་པ་¹⁰འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཤེར་སྟོང་གི་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱི་མོ་ཡིན།

སློབ་དཔོན་འདི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྟོང་གྲེ་བཅན་གྱི་དུས་སུ་བོད་དུ་བྱོན་ནས་བསམ་

9 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། བ། དེབ་གངས། ༡༡། ཤོག་གངས། ༢༩༡། ཟླ་ ༠༡།

10 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ཤེར་བྱེན། བ། དེབ་གངས། ༡༡༠། ཤོག་གངས། ༡༩༣། ཟླ་ ༠༡།

ཡས་སོགས་སུ་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་སྒྲུབ་འདུག་ཀྱང་མ་
གྱི་རྒྱ་སྒྲུབ་དུ་བཅུམས་པ་ཡིན་པ་ནི། འགྲུར་བྱང་དུ་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་ཕྱེས་བསྐྱར་
བར་གསུངས་པས་ཤེས། འདིའི་འགྲེལ་བ་ལ་འགྲེལ་བ་ཤད་རྫོགས་ཆེན་པོས་མཛད་
པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་གྱི་འགྲེལ་ཆུང་དང་། རོང་སྟོན་ཤུག་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
འགྲེལ་བ་དང་། ཤུག་མཆོག་ལྡན་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་། གཤམ་འཁོད་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་
གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅ་ཁུངས་འདི་ལ་བྱས་ནས་བཅུམས་པ་རེད།

སློབ་དཔོན་རྩྭ་མི་ཏུས་མཛད་པ་འབགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པའི་སྤྱང་པོའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་¹¹དང་། བརྗེ་ཏ་ཕྱག་ན་རྟོ་རྗེས་མཛད་པ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་མ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྤྱང་པོའི་འགྲེལ་བ་དོན་གྱི་སྟོན་མ་¹²དང་།
སློབ་དཔོན་པ་ཤུག་སེ་རྣམས་མཛད་པ་འབགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
སྤྱང་པོ་རྒྱ་ཆེར་འགྲོལ་བ་དོན་བཅུས་གསལ་བར་བསྟན་པ་¹³དང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་
ལ་ཤྱེ་ལས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྤྱང་པོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་
¹⁴དང་། བརྗེ་ཏ་ཤྱེ་མ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་མཛད་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྤྱང་པོ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་¹⁵དང་། དགེ་སློང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ལེགས་པར་
བཤད་པ་ཤེས་རབ་ གྱི་སྤྱང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་¹⁶དང་བཅས་ཡིན། འགའ་

11 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་གངས། ༡༡༠། ཤོག་གངས། ༡༥༣༡། ཟླ་དང་། ༠༡།
12 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་གངས། ༡༡༠། ཤོག་གངས། ༡༥༣༤། ཟླ་དང་། ༠༡།
13 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་གངས། ༡༡༠། ཤོག་གངས། ༡༥༣༥། ཟླ་དང་། ༠༡།
14 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་གངས། ༡༡༠། ཤོག་གངས། ༡༥༤༤། ཟླ་དང་། ༠༡།
15 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་གངས། ༡༡༠། ཤོག་གངས། ༡༦༠༦། ཟླ་དང་། ༠༡།
16 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་གངས། ༡༡༠། ཤོག་གངས། ༡༦༣༥། ཟླ་དང་། ༠༡།

ཞིག་གིས་ཤེར་སྒྲིང་འབྲེལ་པ་མ་ཆང་བ་གཅིག་དང་བརྒྱད་ཟེར་མཁན་འདུག་ད་ལྟར་
རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མའི་ནང་དུ་གཞུང་ཆོན་བདུན་ལས་མངལ་རྒྱ་མི་
འདུག

གཉིས་པ་མདོ་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་བཞི། མཆོན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་
ཕྱག་ཁྲིའི་གཞིའི་དོན། གཞུང་གི་དོན་ནོ། གྲང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ལེགས་སྐྱར་གྱི་
སྐད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

ནྱ་ག་བ་ཏྲི་པ་རྩྱ་པ་མི་ཏྲ་མྲི་ད་ཡ།

ཞེས་གསུངས། དེ་བོད་གངས་ཅན་པའི་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྲིང་པོ། ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཆིག་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་།
བཅོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་དང་། ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་པ་བྱུག་
དང་ལྷན་པ་དང་། འདས་ཞེས་པ་འདི་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་གོ་རྒྱུ་བཅའ་ན་མི་གནས་
པའི་སྤངས་ལས་འདས་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན། དགག་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན་ཉོན་མོངས་
དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའམ་བྲལ་བའི་དོན་ཡིན།
འདས་ཞེས་པའི་ཆིག་ཐ་མ་འདི་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ལ་མེད་ནའང་དོན་
གིས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་བོད་སྐད་ལ་ལོ་རྒྱ་བས་གསར་བསྐྱར་མཛད་པ་རེད།
མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་སྤུ་གྱ་སྤྱེ་སའི་བྱད་མེད་ལ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་
དུ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་འདི་ལས་བྱུང་བས་ན། འཛིག་རྟེན་
པའི་མ་དང་མཚུངས་པས་མ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་འདིའི་མ་ནི་
ཤེར་བྱིན་ལ་དགག་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་གྱི་བདག་སྐྱར་མི་འཐད་པར་བཤད་མཁན་ཡོད་
ཀྱང་། བདག་སྐྱར་མི་འཐད་རུང་དགག་སྐྱ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་འབྲེལ་ལུགས་མི་

ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཤེར་བྱིན་ནི་ཡུལ་ཅན་ཤེར་བྱིན་ལ་གོ་དགོས་པས་དགག་བྱ་
བདེན་བྱུང་འགོག་པའི་དགག་སྒྲ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཉམས་ཤེད་ཆེ་བྱ་བའི་སྒྲིན་ཡོད། རྒྱ་
གར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ཤེས་རབ་སྦྱང་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། མ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པའི་དོན་སྤྲད་པ་ལས་བྱུང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་
ན་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་བྱུང་བས་ན་
མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་གཟིགས་ཅིང་མཇུག་དོན་མི་ཞོར་
བའི་བྱུང་ཆེ། མ་ཆད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཞེས་
བདེ་སྐྱར་བ་དང་། རང་འབྲས་འཕགས་པ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ་ལས་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཞེས་བདེ་སྐྱར་བ་
ནམས་ལ་བསམ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཞེས་པ་ཤེར་བྱིན་ལ་དགག་སྒྲ་སྐྱར་བ་
ཡིན་མིན་དང་། ཡང་རྫོགས་པ་སོགས་གྱིས་འདི་ལས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་བསྟན་པས་སོ་རྟགས་ཡིན་ཟེར་བ་བཅས་གཞུང་ཆེན་
གྱི་བཤད་སྒྲོས་མ་བྱང་བའི་དབང་གིས་ཡིན།

ཤེས་རབ་གྱི་ཞེས་པས་ནི། ཟབ་མོའི་དོན་རིམ་བཞེན་དུ་ཤེས་པའི་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་པ་
ནི། ཤེས་རབ་དེ་གསུམ་ནི་བདེན་པའི་རྟག་མཐའ་དང་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའམ་སོང་བའི་དོན་ཡིན། སྦྱང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་
རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་སོགས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་པོའི་དོན་

ནམས་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ན་སྙིང་པོ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། འདིས་མདོ་
འདིའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་རེད།

གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས། འགྱུར་ཕྱག་འདི་བོད་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་དག་སྟོང་རིན་ཆེན་སྡེས་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་
སྟོང་སྡེ་བཅོན་གྱི་སྐབས་སུ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གཞུང་འདི་རྒྱ་ཡིག་ནས་
བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་སྐབས། བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་ལས་སྟོང་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་
ཡིན་སྟབས་གཞུང་དངོས་གྱི་ཆོག་མིན།

གསུམ་པ་སྟེང་གཞིའི་དོན་ལ་གཉིས། སྟན་མོང་བའི་སྟེང་གཞི་དང་། སྟན་མོང་
མིན་བའི་སྟེང་གཞི་དོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས།

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་

ཁབ་བྱ་གློད་ཕུང་པོའི་རི་ལ། དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ།

ཞེས་པའི་བར་སྟན་མོང་བའི་སྟེང་གཞི་ཡིན། འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་མདོ་གཞན་ལའང་
ཡོད་པས་ན་སྟན་མོང་བའི་སྟེང་གཞི་¹⁷ཞེས་བཏགས།

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ན་མི་འཁྲུང་གིས་

སྟོང་འབྲེལ་པ་¹⁸རྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱིས་གསན་ཏེ་བསྐྱུས་པས་ན། འཇམ་དཔལ་བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་

17 འདིའི་དོན་མདོ་གཞན་དང་སྟན་མོང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྲེད་དེ། བསྟན་འགྱུར་མ་ས། ༡༩༣༥་ནང་གསལ།

18 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། མ། དེབ་གྲངས། ༡༡༡། རྟོག་གྲངས། ༡༥༣༥། ཟླ་དང་། ༡༥།

གྱི་ཞལ་རྫོང་མོ་ལས་ཆོས་སྐལ་འདི་སྐད་ཅིག་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དངོས་སུ་ཐོས་སོ་
ཞེས་པའི་དོན་རེད། འོན་ཀྱང་བརྗེ་ཏེ་གྲི་མ་རྩ་རྩ་མཛད་པའི་ཤེར་སྤྱོད་འགྲེལ་བ་
¹⁹ལས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྤང་བོས་བཀའ་སྤྱད་པ་བོ་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་དང་། རིན་
ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་ཀྱན་དགའ་བོར་བཞེད་པའི་གཞན་ལུགས་བཀོད་ནས།
འོག་ནས་བསྐྱར་དུ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ལྟར་ན་ཀྱན་
དགའ་བོས་བསྐྱར་བ་ལ་བཞེད་པ་འདྲ། རྩོམ་པ་སོགས་བོད་སྐད་མ་དུ་མས་སྤྱད་བ་
བོ་ཕྱག་རྟོར་འཛོག་པའང་ཕྱོགས་སྤང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་འདྲ་ཡང་ཕྱོགས་
སྤང་གི་གཞུང་གང་དུ་གསུངས་ཡོད་མིན་མ་ཤེས།

དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དུས་
ལན་ཅིག་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དུས་སྤུན་
ཆོགས་བསྟན། འདིས་ཆོས་འདི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དགོན་པའི་དོན་བསྟན་
པ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོན་པ་སྤུན་ཆོགས་དང་། འདིའི་དོན་
བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་ཡོན་ཏན་བྱུག་དང་ལྡན་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་དང་། འཛིག་ཉེན་
ལས་འདས་པས་ན་འདས་ཞེས་ལོ་རྒྱུ་བས་གསར་བསྐྱར་བྱེད་པ་ཡིན། འདིའི་དོན་
ཞིབ་ཅུང་སེམས་ཅུང་དགོངས་རྒྱུ་དུ་བྲིས་ཡོད་པ་འདིར་འགོད་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ཉིད་
ལས། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། སྤང་པོའི་བདུད་དང་།
ལྟའི་བྱའི་བདུད་དེ་བདུད་བཞིའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་བཅོམ་ཞིང་། མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་བག་ཆགས་མ་ལུས་
པས་དབེན་པའི་དབང་ཕྱག་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དབལ་དང་།

19 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། མ། དེབ་གྲངས། ༡༡༠ ཞོག་གྲངས། ༡༩༠༡། ཟླ་དང་། ༠༡།

གཤམ་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཙུན་
འབྲུས་ཏེ། ལེགས་པ་དྲུག་དང་ཡང་ལྡན་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལེགས་
སྒྲུང་སྐད་དུ་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ་རྩ་ག་ཡན་ཞེས་བྱང་བ་ལ་འདས་ཞེས་
པའི་དོན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ལོ་རྒྱ་བས་སྒྲ་ཐབས་ཏེ་སྟོ་བྱར་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་
སྟོར་བམ་གཉིས་མར། བཙུན་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མཚན་འདིག་ཏེན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་ན་
འདིག་ཏེན་པའི་རྩ་ག་ཡན་ལས་བྱད་པར་དུ་འདས་ཞེས་སྒྲ་ཐབས་སུ་བསྐྱབ་ཏེ།
བཙུན་ལྡན་འདས་ཞེས་བཏགས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་རྟོག་ཕྱང་པོའི་རི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གནས་སུན་ཚོགས་
དང་། དེ་ཡང་ཡུལ་མ་ག་རྩ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱང་པོ་བཞུགས་གནས་
གོང་བྱིར་སྤྱི་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཟེར། ཡུལ་དེའི་ཆ་ཤས་བྱ་རྟོག་ཕྱང་པོའི་རི་ཞེས་
གཤམ་པ་དེའི་རི་ཅེར་བྱ་ཚོགས་འདུས་ཆེ་བས་ན་བྱ་རྟོག་ཕྱང་པོའི་རི་ཞེས་གཤམ།
འགའ་ཞིག་གིས་བཙོ་དབྱེབས་བྱ་རྟོག་དང་འབྲ་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཡང་བཤད།
རི་འདིའི་བྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་སྟོབ་དཔོན་དྲི་མེད་བཤེས་གཉིན་གྱིས་མཛད་
པའི་ཤེར་སྤྱང་འགྲེལ་བ་²⁰ ལས། མེ་ལ་སོགས་པའི་འདིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
གཞིག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས་དེ་སྐད་
དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བསྐལ་པ་འདིག་པའི་ཆེ་རི་ཐམས་ཅད་འདིག་ཀྱང་
རི་འདི་འདིག་མི་རྣམས་པར་གསུངས། དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཁོར་སུན་ཚོགས་བསྐྱབ། དེ་ཡང་མདོ་འདིའི་འཁོར་གྱི་ཉན་རང་གི་

20 བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། མ། དེབ་གངས། ༡༡༠ རྟོག་གངས། ༡༩༤༥། ཟླ་དྲུག་ ༡༥།

གདུལ་བྱ་རྣམས་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞེས་
བས་ནི། མདོ་འདིའི་འཁོར་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་བསྟན། འོ་ན་གཞུང་
འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་དམན་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གསུང་སའི་
འཁོར་ཅམ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། གསུང་སའི་
གདུལ་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་སེམས་འབའ་ཞིག་དང་དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་
ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཕུན་ཆོགས་བཞི་དང་སྐར་བའི་སྒྲིང་གཞི་གསུངས་པའི་དགོས་པ་
གཙོ་བོ་ནི།

གཞུང་འདི་རང་བཟོ་མིན་བས་ཆད་མར་འཛིན་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་རེད།
སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒང་གི་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་²¹ལས། དད་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག་དུ། །སྟོན་པ་དབང་པོ་འཁོར་དང་ནི། །ཡུལ་དུས་དག་ཀྱང་ངེས་བསྟན་
བ། །སྤྱད་པོ་རང་ཉིད་ཆད་མར་ནི། །རབ་བྱུབ་བྱིར་ཡིན་འཛིག་ཉེན་ན། །ཡུལ་དང་
དུས་ཀྱིས་ཉེར་མཆོན་ཞིང་། །དབང་པོར་བཅས་པ་སྟེ་བ་ཡིན། །སྟེ་པོ་ཆད་མར་རྗེས་
སྤྱོད་གས། །ཞེས་སྒྲིང་གཞི་མཛད་པ་འདི་གཞུང་འདི་རང་བཟོ་མིན་པའི་དབང་
ཉགས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། མདོ་འདིའི་གདུལ་བྱ་ནི་རྒྱས་འབྱེད་བསྟུས་གསུམ་
གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་ན་དབང་པོ་དམན་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་བརྗེ་ཏེ་སྤྱི་མ་རྒྱ་ཐོག་ནི་
ཤེར་སྒྲིང་འགྲེལ་བ་ནང་²²དུ་གསུངས་ཡོད། ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་ཞེས་བས་ནི།
འཁོར་དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་དོན་ཏེ་སྐབས་འདིར་ཐབས་ཅིག་ཅེས་
པ་ལྡན་ཅིག་གི་དོན་ཡིན། གསུང་འདིས་ཆོས་འདི་འཇམ་དཔལ་ལམ་ཀུན་དགའ་པོ་

21 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ཤེར་ཕྱིན་མ། དེབ་གངས། ༥༥། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས། ༡༣༧༧་༡༡།

22 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། མ། དེབ་གངས། ༡༡༠། ཤོག་གངས། ༡༤༠༡། ཐེང་། ༡༠།

བདག་གིས་རང་བཟོ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་དགོ་
འདུན་དུ་མ་དབང་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱུགས་ལ་གོ་དགོས།

གཉིས་པ་སྤྱད་མོང་མིན་པའི་སྐྱེད་གཞི་ནི། གཞུང་ལས།

དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྲུམས་པར་བྱུགས་སོ། །ཡང་དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱད་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱག་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྦྱོད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་། བྱང་པོ་ལྡ་པོ་དེ་
དག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱང་བར་རྣམ་པར་ལྟོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐུས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་
ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱད་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྦྲས་
སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་²³འཕ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པར་འདོད་པ་དེས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེ་སྐད་
ཅེས་སྦྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་
སྤྱད་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱག་གིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤ་ར་དུ་ཉིད་
བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྦྲས་སོ། །²⁴

23 བཀའ་འཁྱར་དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ་གྲངས། 88 ། ཤོག་གྲངས། 298།ཟེང་ 2།

24 འདི་ཡན་ཆད་སྐྱེད་གཞིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་འདི་བཞི་ཏེ་ཕྱི་མ་རྩ་ཇ་ནས་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཛད་པའི་ཤེར་སྦྱིང་འབྲེལ་པ་ལས།
དངོས་གཞི་ནི་གཉིས་ཏེ། དངོས་གཞི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དངོས་གཞི་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་བདུན་ཏེ། ལྟུང་དེ་བྱེད་པ་
དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའོ་ལམ་དང་། བསྐྱོན་པའི་ལམ་དང་། མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་པའི་རྩི་རྩུ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དེའི་འབྲས་
བུའོ། །དེ་ལ་སྐྱབས་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་བྱང་པོ་ལྡ་པོ་དེ་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་
ཤེས་པ་རྣམས་སྦྱང་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། །ཞེས་གཞུང་འདིའི་འོག་ནས་གཞུང་དངོས་དབུ་འཛུགས་བྱས་པས་སོ། །

ཞེས་བྱུང་། འདི་ལ་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེང་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་
སྡེ་གཞན་ལ་མེད་པའི་སྐྱེང་གཞི་ཡིན་པས་ན་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེང་གཞི་ཞེས་མིང་
བཏགས་པ་ཡིན། རྒྱ་འགྲེལ་འགྲེལ་གྱིས་གཞུང་འདི་སྐྱེང་གཞིའི་ཁོངས་སུ་མི་བཞེད་
ཀྱང་། བོད་འགྲེལ་ཁག་གིས་འདི་སྐྱེང་གཞིར་བཞེད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤི་ལའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རེད།

སྒྱིར་ན་སྐྱེང་གཞི་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་དོན་དངོས་མ་བྱུང་བའི་གོང་གི་བྱུང་རབས་
རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་དུས་སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤི་ལས་གསུངས་པ་འདི་དོན་ལ་འཐད་
པ་ཡིན། སློབ་

དཔོན་ཇི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཞེས་པ་ནས་སྤྲུམ་སོ་བར་
དང་། དེའི་འོག་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཞེས་པའི་ཆོག་རྣམས་གཞུང་དངོས་ལ་མེད་པ་དང་།
རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་པ་ལྷ་རའི་བྱས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་འཕོད་ཆོག་
ཡིན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། རྫོང་བས་དེ་ལྟར་ན་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་མ་གྲུས་པའི་ཆོག་
ཏུ་འཇུག་ཞེས་བཀག་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་འདུག་སྟེ།

དེའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉན་འདོད་སོགས་ཀྱི་
དགེ་ཅ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དོན་ནི་
སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བར་
མཁུན་པས་ན་ཟབ་མོ་སྤར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲུམས་པར་
ཞུགས་སོ་ནི་ཡིད་གཞན་ལ་མ་གཡོངས་པར་གཞི་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་
པས་ན་སྒྲུམས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ། སྐུ་བས་འདིའི་ཟབ་མོ་ནི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་སྤར་
བ་ཞེས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན། ཡང་དེའི་ཆེ་ཞེས་པའི་ཡང་སྤྲིན་ནི། དེས་པར་གཟུང་

བའི་དོན་ལ་བྱས་ནའང་ཆོག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནམ་ཡང་ན་བསྟུ་བའི་
དོན་ལ་བྱ་དགོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་བྱིན་ལ་དེ་ལྟར་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་
མ་ཟད་དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་གྱིས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་ལྔ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པར་ནམ་པ་བལྟ་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན།

ཕྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱག་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྟོད་པ་ཉིད་ལ་ནམ་པར་ལྟ་ཞིང་།
ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ནམ་པར་བལྟའོ། །ཞེས་པ་ནི།
འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་
བརྟག་པ་ན། སྦྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་ལ་ནམ་པར་བརྟག་ཅིང་འཇུག་པར་
མ་ཟད། རྩེ་བྲག་ཕྱང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་ལ་ནམ་པར་བརྟག་ཅིང་
འཇུག་པའི་དོན་ཡིན། སྟོབ་དཔོན་པ་ལྔ་སྟེ་སེ་ནས་ཀྱང་ནམ་པར་རྟག་པ་ནི་སྟེ་བ་དང་
འགག་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །སྟེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་
དམིགས་པར་མ་ཟད་གྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ནམས་ལ་ཡང་སྟོང་པར་
ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་ལྟ་བུ་ནི་དབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྱི་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་གསུངས། ནམ་པར་བལྟའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ལྟར་ན་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་སྟབས། བལྟ་ཞེས་བ་འཕུལ་ཡོད་པ་འདི་ཆོག་འོར་ཡིན་པའི་དོགས་པ་
གནད་མཁན་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ཡང་། རྒྱ་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་དུ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པ་བལྟ་བྱ་ལ་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་ལྟར་རེ། ཡང་ན་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཇེས་སུ་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་

ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལྔ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བལྟའོ། །ཞེས་མ་
འོངས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་བྱང་བར་སེམས། གཞུང་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་གངས་ཅན་
པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་། གྲེ་བྲག་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ལས་དོན་གཞན། སྤྱན་པ་བསལ་བ་ན་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡོད་སྟེ་མུ་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། གཞུང་འདིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་
ཅན་ཕྱང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཅེས་དངོས་སུ་
བསྟན་ཡོང་དུས། བོང་གི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དེ་ཆོ་ཞོར་གྱིས་ཞིགས་འགོ་བ་
རེད།

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་²⁵ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱང་རྩལ་

སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་

དབང་ཕྱག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྟེས་སོ། །

ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་བྱས་
མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་ཐོས་ཤུ་རིའི་བྱས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་བྱི་བ་
འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྲིས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱའམ་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་

སྟོད་པ་སྟོད་པར་འདོད་པ་དེས་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་སྟེས་

པ་དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་

25 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། མ། དེ་བ་གངས། ༡༡༠ ཤོག་གངས་ ༡༩༡༩།

རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཤ་ར་དྲ་ཉིའི་བྱ་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ལན་དུ་སྒྲས་སོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ལས་སྐྱེ་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
རིགས་སམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་མདོ་འདིའི་
འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་པོ་མོ་གང་སུ་ཡང་རུང་། མདོར་ན་ཤེར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་
འདོད་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཤུ་རིའི་བྱས་
སྐྱེན་རས་གཟིགས་ལ་དྲི་བ་དྲིས་པ་ལ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལན་འདི་
སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ་ཞེས་ཐོག་མའི་སྐྱེང་བསྐྱང་བ་རེད།

གང་ལ་ལ་ནི་གང་སུ་ཡང་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཟབ་མོ་སྟོད་པ་ནི་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་སྟུང་པར་འདོད་པ་ནི་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་
དཔོན་བླ་ལྷ་སེ་ནས་མཛད་པའི་ཤེར་སྟོང་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཟབ་མོ་སྟོད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཟབ་མོ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའོ། །སྟོད་པ་ནི་དོན་ལ་
བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་། ཤུ་རིའི་དྲ་ཉིའི་བྱ་ཞེས་འདོན་
ལུགས་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདིའི་མ་ལ་ཤུ་རི་ཀ་ཞེས་གྲགས།
དེའི་བྱ་ཡིན་པས་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤ་ར་དྲ་ཉི་ཞེས་པའི་
རིགས་རྒྱུད་ཅིག་ཡོད། རིགས་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེད་ཅིག་གི་བྱ་ཡིན་པས་ཤ་ར་
དྲ་ཉིའི་བྱ་སྟེ་གཙོ་བོར་འབྱུང་བྱུངས་ཀྱི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན།

བཞི་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱལ་བ་དང་།

མཐུག་གི་དོན་ནི། །དང་པོ་ལ་བཞི།

ཆོག་གས་སྒྲོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་བཞི་སྒྲོར་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་བརྒྱད་སྒྲོར་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་དེ་དུག་དང་སྒྲར་ཏེ་ཤེར་
ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཚུལ་སོ། །དང་
པོ་ནི། གཞུང་ལས།

ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྒྲོད་པ་སྒྲུད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་
བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་རྣམ་
པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ། །གཟུགས་སྒྲོང་བའོ། །སྒྲོང་བ་ཉིད་
གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྒྲོང་བ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྒྲོང་བ་ཉིད་ལས་
ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྒྲོང་བའོ། །

ཞེས་བྱང་། འདིའི་དོན་ནི། ལྷ་རུ་རས་གཟེགས་ཀྱིས་ལྷ་རིའི་བྱ། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་སུ་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྒྲོད་པ་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་
ལ། ཆོག་གས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཅིང་སྒྲོར་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒོམ་པས་ཉམས་ཉོགས་སྟེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲུད་པར་འདོད་
བའི་ གདུལ་བྱ་གསར་བུ་བ་དེས། ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཟླ་
བར་བྱ་སྟེ། བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་མ་ཟད་གདགས་གཞི་བྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

ཚུལ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བ་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཞུགས་ནི་སྒོས་པར་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ། །དཔེར་ན། གཞུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲིང་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་ཡིན་སྟམ་དུ་རྒྱུན་རིང་དུ་བསམས་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་ར་གཏན་ལ་པལ། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ལྷུང་དུ་གཞུགས་ཞེས་མིང་ཅམ་ཡུལ་དུ་ལུས་པ་དེ་ཉིད་གཞུགས་སོ་སྟེ་གཞུགས་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲིང་བ་དེ་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞུགས་བརྟན་མེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་གཞུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་མེད་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་དུ་སྟོང་ལ་བྱང་བར་བྱས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་མོ་གཏན་ལ་པལ། དེས་ན་གཞུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཞུགས་སོ་ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་མོ་བསྟན་པ་ཡིན། མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་གྱིས། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལུ་སྟེགས་གངས་ཅན་པས་གཞུགས་སོགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར། གཞུགས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེ་ཡོད་ན་དེ་གཞུགས་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་གཞུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལུགས་མེད་པ་རེད། དེས་གཞུགས་རང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་གོ་

དགོས། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་མེད་པ་ལྟར། རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཞུགས་ཞེས་པ་གཞན་ཞིག་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་གཞུགས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པས་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་མ་སྟོས་པར་འགྱུར་ཡང་། གཞུགས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་པས་གཞོད་པ་སོགས་བསམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཞུགས་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་
གཉིས་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པར་གཅིག་གོགས་གཅིག་དུ་སོང་བའི་བདེན་གཉིས་
བྱང་འཇུག་ལ་བསྐྱབ་དགོས།

དེས་ན་སྤྲུལ་གཉིས་གྱིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་དང་འདིས་བདེན་གཉིས་བྱང་
འཇུག་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། འདི་ལོན་དུ་གནད་ཆེ་སྟེ།
གཞི་དུས་སུ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ནོར་ན་ལམ་དུས་སུ་ཐབས་
ཤེས་བྱང་འཇུག་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་མ་བྱུང་ན་འབྲས་དུས་སུ་སྐྱུ་ཐུགས་བྱང་འཇུག་
གི་ཉམས་ཉོགས་འཁྱུངས་ཐབས་མེད་པ་རེད། འདིར་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་
པའི་ཀྱང་སྒྲའི་བསྐྱུ་བྱ་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ལས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཁམས་བཙོ་
བརྒྱད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མ་ཟད་སྤང་སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
དགོངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ཉིད་གཞུང་ཆེན་དག་གི་དགོངས་པ་
དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་ཞིང་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་ཁྱིད་རྒྱུན་ཡང་ཡིན། གཞུགས་གྱི་སྟོང་དུ་ཤེར་བྱིན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཚུལ་སྤར་སོང་བ་ལྟར་ཡིད་ལ་སྟོང་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྐྱེམས་ནས་བཙོས་མ་ཡན་
ཆད་གྱི་སྟོང་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་མཆོམས་ནས། གཞུགས་མ་ཟད་དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་
དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པའོ་ཞེས་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཙུག་པོར་ཞེ་གནས་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་གཙུག་པོར་ཞེ་སྟོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། སྟོར་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཙུག་པོར་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྟོ་མ་པའི་ཉམས་
ཉོགས་སྤེལ་པའི་སྟོ་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། རིམ་པ་འདི་དག་ནི་
མཆོན་དོན་ཅན་དུ་གོ་དགོས།

རྒྱས་པར་བྱས་ན་འདི་ནས་སྤྱི་པར་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་བར་གྱིས་
ཡུམ་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཟབ་མོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ཞིང་།
དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་གཙུག་པོར་ཞེ་སྐབས་ཆོགས་ལམ་དང་།
བཅད་ནས་སྟོ་མ་པའི་སྟོང་བ་ཐོན་པའི་སྐབས་སྟོར་ལམ་དང་། དོན་སྤྱིའི་སྤང་བ་དང་
བྲལ་ནས་གསར་སྤང་ཐོན་པའི་སྐབས་མཐོང་ལམ་དང་། མཐོང་ཐོན་ཡང་ཡང་གོམས་
པའི་སྐབས་སྟོ་མ་ལམ་དང་། བསྟོ་མས་པ་མཐར་མོན་པའི་སྐབས་མི་སྟོ་བ་ལམ་ཐོབ་
པའི་རིམ་པ་དང་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་དུས། དང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་
འདོགས་གཙུག་པོར་ཞེ་སྐབས་སུ། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཅན་
དང་། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་བསམ་དུ་མེད་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤང་གི་ལུགས་གྱི་ཅང་མེད་སྟོ་མ་
པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་གྱིས་ཐོག་མར་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་བ་ནི། གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། གང་སྟོང་། གང་གིས་
སྟོང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྟོང་། སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟུང་དུ་དཔྱོད་སྟོ་མ་གྱིས་
སྟོང་བ་བཏོན་དགོས། དེ་ཡང་གང་སྟོང་ན་གཟུགས། གང་གིས་སྟོང་ན་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུང་བས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྟོང་ན་ས་ཕྱོགས་བུམ་བས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་
དགེ་སྟོང་གིས་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་གོ་རྒྱ་མིན་པར་བུམ་པ་བུམ་མིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་

གོ་རྒྱུ་ཡིན།

བཞི་བ་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་དང་
པོ་ནས་ཉེར་བདུན་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་དང་། འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་
གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་དང་།
དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ། དབུ་མ་བདེན་
གཉིས་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐུ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་པ། དབུ་མ་སྤང་བའི་
སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་
བ་ཡིན་པས། རིགས་པ་དེ་རྣམས་མཚམས་འདེར་ཁ་བསྐྱངས་ནས་སྟོང་པ་ངོ་འཕྲོད་
བ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་བལྟ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཡུམ་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་པའི་
གནད་ལ་གོ་བ་གནད་དུ་སློན་ཞིང་བསྟོམ་རྒྱུའི་ལྟ་བུ་ངོ་འཕྲོད་བ་ཡིན་པས་ཡུམ་
གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྟག་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད། སྟོང་པ་དེ་ཡང་
ཡུམ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཤིག་གིས་བསྟོམས་དགོས་པ་དང་དེ་ཡུམ་གསུམ་དང་མདོ་འདིའི་
སྤྱི་དོན་ཡིན་པས་གོ་དགའ་ཡང་། འཇུག་པར་ཅ་འགྲེལ་དང་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་སྐབས་
སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་འདི་ཁ་བསྐྱངས་ནས་བསྐྱབ་པ་གནད་ཤིན་དུ་ཆེ་
ཏེ། གཞན་དུ་ན་དངོས་བསྟན་པགས་པ་བཤུས་སྒྲུབ་ཅམ་ལས་སྤྱགས་གྱི་བོ་བ་སྟོང་
བ་མི་རྒྱས་ལ། དེ་ཡང་དཔེ་མཚོན་ན། གཟུགས་སྟོང་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟབ་མོ་
བཞི་དང་སྦྱར་ནས་ཚོགས་སྦྱར་གྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཚོགས་
ལམ་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོ་དང་སྦྱར་ལམ་སྟོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་ཚུལ། སྦྱར་ལམ་
བཞིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་རྟོག་བཞི་མགོ་གཞོན་ཚུལ་སོགས་དང་། དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱི་
ནང་ནས་སྦྱར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་

ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་སོགས་དང་། དེ་གསུམ་མཆོན་
བྱེད་ཆོས་སོ་གཉིས་ལས་དུ་ཡོད་དང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་བཅས་ཁ་
བསྐྱངས་ནས་ཉམས་ལེན་དུ་བྱིར་བྱུང་པར་བྱ་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་འོག་ནས་ཟབ་མོ་བརྒྱད་སྟུང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་འཆད་
པའི་སྐབས་སུ་འདུག་པའི་བཅོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་ཀུན་སྟུང་གསུམ་སྟུང་
གཉིན་སྟུང་ཚུལ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་
མཆོན་བྱེད་ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་སོགས་རྒྱུ་ཅ་འབྲེལ་ལས་
ཁ་བསྐྱངས་པ་ལྟར་དུ། སྒྲིམ་ལམ་དང་མི་སྟོབ་ལམ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འདུག་དངོས་
པོ་ལྷག་མ་རྣམས་མཆོན་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཁ་བསྐྱངས་ནས་སྤྲས་དོན་དངོས་རྟོགས་
གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་ཉམས་ལེན་དུ་སྟུང་ཚུལ་སྟོ་ལ་འཆར་བྱུང་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཟབ་
རྒྱས་གཉིས་བྱུང་འདུག་ཏུ་འོང་ཞིང་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ཞེས་པའི་སྟོང་པོའི་དོན་ལ་
དངོས་བསྟན་དང་སྤྲས་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་དག་གཞུང་འདིའི་ཁོངས་ནས་བཏོན་ཞིང་
ཁར་འདུག་བྱུང་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་དགོས།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་བརྒྱད་སྟུང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། གཞུང་ལས།

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྷ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟུང་པ་ཉིད་དེ། མཆོན་ཉིད་མེད་
པ། མ་སྦྱེས་པ། མ་འགགས་པ། སྤི་མ་མེད་པ། སྤི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ།
སྤི་བ་མེད་པ། གང་བ་མེད་པའོ། །

ཞེས་བྱུང་། འདིས་ནི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་བཅོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་
གནས་སྐབས་ཏེ་གཙོ་བོར་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ། འདིར་བསྟན་པའི་

ཐལ་མོ་བརྒྱད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཞིག་
བསྟན་པ་ཡིན།

རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ལྷ་རིའི་བྲ། སྤར་བྱང་པོ་
ལྷའི་སྟོང་དུ་ཤེར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན། བྱང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་གཟུགས་ལྟ་
བུ་ལ་མཆོན་ན། གཟུགས་སུ་བྱང་བ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སྤྱི་ལ་བྲབ་པའི་སྤྱིའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་
མཆོད་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་དུ་
ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ལྟར་བྱང་པོ་བྱི་མ་བཞི་ལ་ཡང་སྤྱར་ཏེ། རང་སྤྱིའི་
མཆོན་ཉིད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྤྱར་ནས་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
ཞེས་པས་ཆོས་ཤེས་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པས་རྗེས་ཤེས་བསྟན་པར་
གསུངས། འདིར་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བྱུང་བ་ནི་ཡུལ་
ཤེར་བྱིན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བྲགས་ལ་བསྟན་པའི་གནད་
ཀྱིས་རེད།

རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ནི། ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་ཀྱན་
རྫོབ་ཙམ་དུ་སྤྱི་བ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མ་སྤྱིས་པའི་ཚུལ་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་འགགས་པས་བྱི་མ་བྱི་མ་ཀྱན་རྫོབ་
ཙམ་དུ་འགགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་འགགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། བདེན་པ་

བཞིའི་ནང་ནས་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་མ་ཀུན་རྫོབ་
ཅམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིའི་ནང་ནས་འགོག་ལམ་
གཉིས་ཏེ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་འགོག་བདེན་དང་འབྲལ་
བྱེད་ལམ་བདེན་གཉིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་
དང་བཞིས། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པས་གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་ཀྱི་སྒོ་
བསྟན་པ་ཡིན། འདིར་ཡང་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པས་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་
ཤེས་གཉིས་དང་། རི་མ་མེད་དང་བྲལ་བ་མེད་པས་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་
ཤེས་གཉིས་བསྟན།

རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་གསུམ་པ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། སྦྱར་ལམ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་རྣམ་ཏོག་བཞིའི་སྟོན་མངོན་གྱུར་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གནས་སྐབས་སུ་
མཐོང་སྤང་ཉོན་སྐྱབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་དང་། མ་དག་ས་བདུན་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སུ་སྟོམ་སྤང་ཉོན་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་
སྟོམ་སྤང་ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོན་རྣམས་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲིབ་ཅིང་གི་བ་ཡང་
ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་བྱི་བ་མེད་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
པག་བརྒྱ་གཉིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོབས་བརྒྱ་དང་མ་འདྲིས་པ་བཙོ་
བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས། ཆོས་པའི་ཁྲ་བ་བཞིན་རྒྱས་ཤིང་གང་བ་ཡང་
ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ལས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའོ། །འདིས་ནི་སྤང་བྱ་རྣམས་སྤང་བྱུང་ན་
སྟོན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་རྣམས་ཐོབ་ན་སྟོན་དུ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་
ཅམ་ལས་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན། བྱི་བ་མེད་པས་འགོག་པ་

ཆོས་ཤེས་དང་། གང་བ་མེད་པས་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་བསྟན།

འདིར་ཟབ་མོ་རྣམ་བརྒྱད་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་མ་སྦྱར་བ་ནི། ཤེས་བ་བརྒྱད་
བསྟན་པས་དེའི་རྒྱ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཤུགས་གྱིས་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔྱེ་ཏ་ཤི་མ་སྤྱོད་ནས་མཛད་པའི་ཤེར་སྤྱོད་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཡང་
བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་
བཅུ་དུག་ལས་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་
འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུས་རྒྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་རེ་དུག་དང་སྦྱར་ཏེ་ཤེར་
བྱེན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། གཞུང་ལས།

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད། ཆོར་བ་མེད། འདྲ་
ཤེས་མེད། འདྲ་བྱེད་རྣམས་མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད། མིག་མེད། རྣ་བ་
མེད། ལྷ་མེད། ལྷེ་མེད། ལུས་མེད། ཡིད་མེད། གཟུགས་མེད། སྤྱ་མེད།
བྲི་མེད། རོ་མེད། རིག་བྱ་མེད། ཆོས་མེད་དོ། །མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་
ནས་ཡིད་གྱི་ཁམས་མེད། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གྱི་བར་དུ་
ཡང་མེད་དོ། །མ་རིག་པ་མེད། མ་རིག་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནས་ཆ་ཤི་མེད།
ཆ་ཤི་ཟད་པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་
དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མེད། ཡེ་ཤེས་མེད། ཐོབ་པ་མེད། མ་ཐོབ་པ་
ཡང་མེད་དོ། །

ཞེས་བྱང་། འདིར་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྩ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཙེ་
བརྩུང་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་དང་། བདེན་པ་བཞི་
དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རྩོམ་མ་རྩོམ་བཅས་དོན་ཚན་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་སྤར་
མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཐོང་བེན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོག་གས་པའི་སྟེང་
དུ་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན།

འདིར་དོགས་པ་གཙོད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། སྐྱེ་མཆེད་ནས་རྩོམ་མ་རྩོམ་བར་
ཐམས་ཅད་སྡེ་ཆེན་ཅན་ལ་གཅིག་བྱང་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་པ་ལས་
སྡེ་ཆེན་ཅན་དུ་མ་བྱང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ན་ཆད་པའི་སྐྱོན་
ཡིན་པར་བསམས་ཏེ། རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ཇི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཤེར་
སྟེང་གི་མ་དབེ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ། ཡེ་ཤེས་མེད། མི་ཤེས་པ་མེད། ཅེས་ཡོད་
པར་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་གི་མ་འདི་ཆད་པ་འདྲ་སྟེ། འོག་ནས་རྩོམ་མ་རྩོམ་
གཉིས་ཀ་བདེན་པར་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་ན། འདིར་ཡང་ཤེས་མ་ཤེས་གཉིས་ཀ་
བདེན་པར་བཀག་དགོས་པ་འདྲ་བ་རེད།

གཞུང་གི་ཆོག་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤུན་རས་གཟིགས་གྱིས་ལྷ་རིའི་
བྱ་ཞེས་བོས་ནས། སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་མཆེན་
ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ན། སྟོང་ཆོས་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་ཅུ་དྲུག་གསུགས་སོགས་ཆོས་ཅན་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་
དུ་དེའི་ཆོས་ཅན་ནམ་སྟོང་གཞི་ལ་གསུགས་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཆོར་བ་མེད། འདུ་
ཤེས་མེད། འདུ་བྱེད་ནམས་མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅས་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཡང་མེད། དེ་
བཞིན་དུ་མིག་མེད། རྣ་བ་མེད། སྣ་མེད། ལྷེ་མེད། ལུས་མེད། ཡིད་མེད། གསུགས་

མེད། སྐྱ་མེད། སྤེ་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད། ཆོས་བཅས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་
མེད་པ་དང་། རྟེན་མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་ནས་ཡིད་གྱི་ཁམས་མེད་པའི་བར་དུག་
དང་། བརྟེན་པ་མིག་གི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་གྱི་བར་དུའང་མེད་ཅེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྲག་གས་གྱིས་དམིགས་པ་ཡུལ་
གྱི་ཁམས་དུག་མེད་པ་བྲག་གས་ལ་བསྟན་པ་བཅས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་མེད། མ་
རེག་པ་མེད། མ་རེག་པ་ཟད་པ་མེད། ཆ་ཤི་མེད། ཆ་ཤི་ཟད་པའི་བར་དུ་མེད་པ་སྟེ་
ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མེད། སྐྱག་བསམ་པ་དང་། ཀུན་
འབྱུང་པ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་བཅས་བདེན་པ་བཞི་མེད། དེ་ལྟར་དུ་ཚུལ་
བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་ཡི་ཤེས་མེད། མདོར་ན་²⁶ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་ཟིན་གྱི་
ཆོས་ཏེ་སྤར་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཕྱིས་འཐོབ་འགྱུར་གྱི་
ཆོས་ཏེ་མ་འོངས་པར་ཐོབ་རུང་གི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཐབ་མོ་རེ་དུག་དང་སྐྱར་བའི་ཤེར་སྤྱོད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
གསུངས་པ་འདིས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱང་པོ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཁམས་དང་།
བདེན་བཞི་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོང་གཞིའམ་དེའི་ཆོས་ཅན་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་
དམ་དུ་སྟོང་གཞི་དང་ཆོས་ཅན་གང་ཡང་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན། འདི་ལ་
འགའ་ཞིག་གིས་མཉམ་གཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ་ར་གཟུགས་སོགས་མེད་
པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་གཞན་དག་གིས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མེད་
པའི་དོན་ལ་མཛད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱབ་ཚུལ་དང་པོས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
དོན་དམ་དུ་གཙོ་བོར་འགོག་ཅིང་གཉིས་པས་བྱུང་བར་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་བཀག་

26 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། མ། དེབ་གྲངས། ༡༡༠། ཤོག་གྲངས། ༡༥༡༥། ཟླ་དང་། ༡༡།

ནས། གསུམ་པས་སྟོང་གཞིའམ་ཆོས་ཅན་དུའང་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་འགོག་པ་
ཡིན།

བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཚུལ་ནི། གཞུང་ལས།

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ ཐོབ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ གནས་ཏེ། སེམས་ལ་སྦྱིབ་
པ་མེད་པས་སྐྱག་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་དུ་འདས་ ནས་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏོ། །དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་སོ། །

ཞེས་བྱུང་། སྦྱོར་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལྷ་རིའི་བྱ་ཞེས་བོས་ནས། བྱང་པོ་ནས་ཐོབ་མ་
ཐོབ་བར་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་
ལྟ་བུས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་པོ་ལྟ་བུ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐེན་
པའི་བར་དོན་དམ་དུ་ཅི་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཏེ་རྒྱན་རིང་དུ་
གོམས་པ་ན། དགག་ཕྱོགས་ནས་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གཤགས་
བྱེད་ཅིང་སྦྱིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་
བསྐྱོད་ནས་ཞི་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་པ་ན་
དངངས་ཤིང་སྐྱག་པ་སོགས་ཀྱང་མེད་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱབ་ཕྱོགས་ནས་
བདེན་འཛིན་སོགས་སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་དུ་འདས་ནས་ཐུ་ངན་ལས་འདས་

པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །ཞེས་དམ་བཅས་ནས། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སངས་རྒྱས་འགའ་འེ་
མ་ཟད་དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

མདོར་ན་རང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ན་འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་ངེས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། རྒྱ་འགྲེལ་
དུ་མའི་ནང་དུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཡན་ཆད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏྲ་
བསྟན་པའི་གཞུང་དང་། དུས་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་
གཞུང་དུ་མཛད་ཀྱང་། དེའི་ཡོན་ཏྲ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པས་
གཞུང་ལྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་གཞུང་དུ་བྱས་ན་ལེགས།

གཉིས་པ་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཟླ་རྒྱུའི་
སྤྲལས་གྱི་པན་ཡོན་དང་། བཟླས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས།

དེ་ལྟ་བཙུན་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྤྲལས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་
སྤྲལས། རྒྲ་ན་མེད་པའི་སྤྲལས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྤྲལས།
སྤྲལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲལས། མི་བརྟན་པས་ན་
བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཞེས་བྱུང་། ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་བས་ན། ཤེར་ཕྱིན་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་བས་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྤྲལས་འདི་ནི། ཚོགས་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་བྱ་རྒྱུའི་ཤེས་རབ་གྱི་

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱང་འདི་ཡིན། སྦྱར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་
ལྷག་མཐོང་དང་སྦྱར་ཏེ་ཐབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་སྦྱར་ལས་ལྷག་པར་རིག་པའི་རིག་པ་
ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་ཀྱང་འདི་ཡིན། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་པ་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་ལྷག་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་མེད་པས་ན་སྦྱ་ན་མེད་པའི་སྤྲུགས་
ཀྱང་འདི་ཡིན། ཡང་ན་བདེན་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་སྦྱ་མེད་བྱང་ཚུབ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ན་སྦྱ་ན་མེད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱང་འདི་ཡིན། སྒྲོམ་
ལམ་གནས་སྐབས་སུ་ལྷན་སྦྱེས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་གཉེན་པོར་བྱས་ཏེ་མི་
མཉམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་དེ་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱང་འདི་ཡིན། མཐར་
སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད། འགྱུར་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད། འབྲུག་པའི་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྦྱག་
བསྐྱེད་བཅས་སྦྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱང་འདི་ཡིན་
ཞེས་དོན་གཅིག་ལ་ཁྱད་ཆོས་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲུགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱ་
མ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་དམ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་འདི་སྦྱ་མ་སོགས་དཔེ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་སོགས་འཐད་སྦྱབ་ཀྱི་རིགས་
པའི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་ཤིང་དབྱེད་ན་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་མི་བརྟན་པས་ན་བདེན་
པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྲུགས་ངག་
ནས་སྦྱས་པ། ཞེས་རྗེས་ཐོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་
རེད།

གཉིས་པ་བཞུས་པ་དངོས་ནི། གཞུང་ལས།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྲུགས་སྦྱས་པ། ཏུ་ཐུ། ག་ཏེ་ག་ཏེ་

སྦྱར་ག་ཏེ། སྦྱར་སྦྱ་ག་ཏེ། བོ་རྩི་སྦྱ་སྦྱ།

ཞེས་བྱུང་། གོང་དུ་གཙོ་བོར་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་
ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། འདིར་སྤྲུགས་བསྐྱབས་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་སྐྱོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོག་གས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་རིམ་བ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་བ་འདི་ནི་བརྟེན་ཏེ་སྤྱི་མ་རྒྱ་རྒྱུ་ནི་ལྷ་ལ་
ལེན་ཡིན། འོན་ཀྱང་བཤེས་ཆེན་འི་མེད་བཤེས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྟར་ན། མི་བརྟུན་
བས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་མེད་པར། བདེན་ཏེ་མ་ལོག་པའི་སྤྱིར་དེ་བས་ན་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྲུགས་སུ་རིགས་སོ། །ཞེས་པའི་མཛུགས་དུ་སྤྲུགས་
ཡིག་མ་བཞེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གནང་བ་ལྟར་ན།
རྒྱ་གར་དུ་གཞུང་འདིའི་མ་དཔེ་ལ་སྤྲུགས་ཡིག་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་སྤྱོད་མ་འདི་
ཡི་གེ་དག་པར་ཞལ་བཞེས་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་རིག་པ་ཆེན་པོའི་
སྤྲུགས་སོགས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་བ་མི་འབྲས་བུ་ལྟར་གསུངས་པ་རེ་རེའི་མཐར་
སྤྲུགས་ཞེས་སྤྱིར་བའི་ཆོག་གི་ཐེན་ཆོད་ཅུ་མ་མཆོན་དོན་དུ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་
སྤྲུགས་ཆོག་བཞེད་པ་ནམས་མཆན་དཀྱུས་ཤོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ལུས་
སོང་བ་ཞེ་ཡིན་སྟེ།

འདི་ལ་སྤྲུགས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་འདི་ལ་མཁས་པའི་བཤེད་སྤྲུགས་
གཉིས་ཡོད། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མཆན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་གསང་སྤྲུགས་རྟོ་རྟེན་
ཐེག་པ་གཉིས་གསུལ་བྱའི་སྤྱི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཅུ་ལས་སྤྱོད་པོའི་དོན་ལ་འགལ་བ་
མེད་པར་མ་ཟད། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྲུགས་འདི་ནི་གསང་སྤྲུགས་རྟོ་
རྟེན་ཐེག་པའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་སྤྲུགས་ནི་མ་ཡིན་
ཞེས་བཞེད། ཡང་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་ནི། འདི་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པའི་
སྤྲུགས་མ་ཡིན་ཡང་། གསང་སྤྲུགས་ཞེས་པ་ཡིད་སྦྱོབ་དང་ངེས་ཆོག་གི་དབང་དུ་

བྱས་ན་གསང་བའི་དོན་གཉིས་ལ་གོ་བ་བཞིན། འདིས་བྱང་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐུལ་ལས་སྦྱོབ་བ་དང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་གསང་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱགས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད། བཤད་པ་འདི་
སྦོབ་དཔོན་དྲི་མེད་བཤེས་གཉིན་གྱི་ཁྱིད་རྒྱུན་ཡིན། དེ་ལྟར་མཁས་པ་གཉིས་ཆེག་
གི་སྦྱོས་ཅམ་མི་འབྲེལ་དོན་ལ་མདོ་སྤྱགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྤྱགས་མ་ཡིན་པར་
བཞེད་པ་མཐུན། འདིར་སྤྱགས་ཞེས་མཚུབ་མོ་གཚུགས་ས་གཙོ་བོ་དེ་སྦྱང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན། དེས་ན་བསྦྱོམ་རྒྱུའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་སྤྱགས་དང་། བཟླ་
རྒྱུའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་སྤྱགས་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་དང་པོ་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་། གཉིས་པ་ཏུ་སྦྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་ཆེག་ལ་བྱ་དགོས།

སྤྱགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཏུ་སྦྱ། ཞེས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་ཡིད་
ཀྱིས་མ་བོར་བཞིན་དུ་སྤྱགས་བཟླས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་
སྤྱགས་བཟླ་བའི་སྐབས་སུ་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་ཅི་མ་ཡལ་བར་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ།
སྐབས་འདིའི་གསང་སྤྱགས་དངོས་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་དགོས་པས་
སོ། །སྦྱོར་ལྟའི་དབང་པོས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཆེག་ཁ་ཏོན་བྱས་པས་
བདུད་ཕྱིར་ལྟོག་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་ལ་མ་མཐའ་
ཡང་ཤེས་ཕྱིར་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོས་ཅིས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པར་སྤང་། ག་ཏེ་ག་ཏེ་ནི་
ཕྱིན་ཏོ་ཕྱིན་ཏོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་མ་
ཞུགས་ནས་ཆོགས་ལམ་དང་། དེ་ནས་སྦྱར་ལམ་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་དོན་རེད།
འདི་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ལ་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱོར་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཁྱུངས་སུ་འགོ།

སྤྲ་ར་ག་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྲ་ར་པ་རོལ་དང་། ག་ཏེ་ཕྱིན་ཏེ། ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་པས། སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་ས་ལས་
འདས་པའི་པ་རོལ་མཐོང་ལམ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སྤྲ་ར་སྤྲ་ག་ཏེ། ཞེས་
པའི་དོན་ཡང་། སྤྲ་ར་པ་རོལ་། སྤྲ་ཡང་དག། ག་ཏེ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྤྲོད་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་པ་རོལ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཡང་
དག་པར་ཕྱིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། བོ་རྩི་སྤྲ་རྒྱ་ནི། བོ་རྩི་བྱང་ཆུབ། སྤྲ་རྒྱ་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

འདི་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཅིང་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་
ལེན་འདི་མ་བྱུང་ན་ལམ་དེ་དག་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན།
སྤྲ་གས་འདིའི་ཡིག་མགོར་ཨོ་ཡིག་ཡོད་མེད་སྒྲོར་འོག་ཏུ་འཆད། ག་ཏེ་ཞེས་པའི་
ཆོག་འདི་ཕྱིན་ཏེ་དང་སོངས་ཤིག་ཅེས་བསྒྱུར་བའི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་
ཡང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བལྟས་ནས་སོངས་ཤིག་ཅེས་དང་། ལམ་ལྔ་སོ་
སོ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་
ལ་བྱས་ན་འགྲེལ་ཆེ་བས་བསྒྱུར་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་དེ་
ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་གཤེགས་པའི་དོན་དུ་བགལ་བ་ཡང་སྤྲ་མ་དང་འདྲ། དེ་
བཞིན་སྤྲ་རྒྱའི་དོན་ཡང་གཞི་རྒྱགས་དང་། གྱུར་ཅིག་ཅེས་འགྲེལ་ལུགས་མི་འདྲ་
བ་གཉིས་བྱུང་ཡང་དོན་མི་འགལ། སྤྲ་གས་དོན་བཤད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྤྲ་མཇུག་
པའི་ནང་ནས། དང་པོ་ནི་སྤྲ་ལྟར་ཏེ་རྩི་འགྲོམ་གྱིས་འཆད་སྒྲོལ་ཡིན། གཉིས་པ་
གཞན་རྣམས་སྤྲ་ལྟར་བྱས་ནས་སྤྲ་ར་སྤྲ་། སྒྲོམ་ལམ་དང་། ག་ཏེ་བྱང་པར་གྱི་ལམ་

དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་བྱིན་པའི་དོན་དང་། མགོའི་ཨོ་དང་མཐའི་སྤྲ་རྒྱ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་
བརྒྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྲ་ཡིན་པར་གསུངས།

འོན་ཀྱང་ཨོ་ཡིག་འདི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་དུ་འདུག་ཀྱང་གཞུང་འདིའི་མ་དག་
པལ་མོ་ཆེ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲ་བྲུབ་ཀྱི་འདིའི་སྤྲ་ཐབས་²⁷ལས། ༡༥
ཟླ་ ཨོ་ག་ཏེ་ག་ཏེ། ཞེས་དང་། པརྟེ་ཏ་ཤི་མ་རྒྱ་ཇ་ནའི་འགྲེལ་བ་²⁸ལས། ཨོ་དང་སྤྲ་
རྒྱ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་བརྒྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
སྤྲ་ལོ། །ཞེས་ཨོ་ཡིག་བྱུང་བས་ན་དཔེ་གཞན་དག་དུ་མེད་པ་ཆད་སྒྲོན་ནམ་ལྟར་
བཅུག་གང་ཡིན་དབྱང་དཀའ་བ་འདུག །

གསུམ་པ་ནི། ག་ཏེ་ག་ཏེ་ནི། སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བྱིན་ཏོ། །སྤྲ་ར་ག་ཏེ་ནི་ངོ་བོ་
སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་ཏོ། །སྤྲ་ར་སི་ག་ཏེ་ནི། མཚན་མ་མེད་པའི་པ་རོལ་
དུ་ཡང་དག་པར་བྱིན་ཏོ། །པོ་རྟེ་སྤྲ་རྒྱ་ནི། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་ཏོ་ཞེས་
ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས།

བཞི་པ་ཨ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི། །ག་ཏེ་ག་ཏེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་དུ་སོངས་དང་། སྤྲ་ར་ག་ཏེ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དུ་སོངས་དང་། སྤྲ་ར་
སི་ག་ཏེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དུ་སོངས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས།

ལྷ་པ་དྲགས་པོ་དང་བྱུང་པོ་གཉིས་གྱིས་ནི། ག་ཏེ་ག་ཏེ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་ངོ་བོ་སྒྲོང་
པ་ཉིད་དང་། པ་ར་ག་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། པ་ར་སི་ག་ཏེ། སྒྲོན་པ་མེད་པ་སྟེ་
རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཤིང་། འོ་ན་ལྷགས་དེ་དག་གང་

27 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། རྒྱད་རྒྱུ་ལ། དེབ་གངས། ༤༡། འོག་གངས། ༡༩༠༩། ཟླ་ ༠༡།

28 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། འུ་ཕྱེན་མ་ལ། དེབ་གངས། ༡༡༠། འོག་གངས། ༡༤༩༡། ཟླ་ ༠༡།

འཐད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
བཤད་པ་དང་པོ་ཉིད་འཐད་དེ། འདི་ཐེག་ཆེན་སྤུངས་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་
པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་ཅིང་།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཅ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་བྲག་པོ་གྱིས་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ངེས་ལེགས་ཅ་བ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་
ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཅ་བར་གསུངས་པ་
ལྟར་ན། བཤད་པ་ཐ་མ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་ཡིན།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱལ་བ་ནི། གཞུང་ལས།

ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་ཤེས་

རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐབ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱང་། སྤུངས་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལྷ་རིའི་བྱ་ཞེས་བོས་ནས། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་
ཞུགས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་རིགས་ངེས་དབང་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། གོང་དུ་ལམ་ལུང་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་
ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་ནས་ལམ་ལུང་སྐབས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་
བསྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐབ་མོ་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་འབད་བསྐྱལ་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་
པས་ཤེར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། འདིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
ལ་བསྐྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་སྤྲུགས་ཡིག་དུ་བཀོད་པ་དག་བཞས་

བྱས་པ་ལ་ཟེར་བས་ཤིང་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་དུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡིད་
ཀྱིས་བསྐྱོམས་ཤིང་དག་ནས་ཕྱགས་ཆོག་བསྐྱེས་པ་ལ་གོ་དགོས། འདི་དང་བསྐྱོག་
བསྐྱུར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལག་གིས་ཐལ་མོ་དེ་བ་བ་རྒྱུན་ངན་པར་བསྐྱོག་པའི་ཡན་
ལག་དང་། གཡང་འགྲུག་སྐབས་སུ་མདའ་དར་གཡས་ནས་ཚུར་བསྐྱོར་བ་གཡང་
ཚུར་འགྲུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་། ལས་ཆོགས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གནད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།
བཞི་བ་མཐུག་གི་དོན་ནི། གཞུང་ལས།

དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ ཉེ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་
ཕྱག་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ནས། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རིགས་
ཀྱི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ཉེ། རི་ལྷར་ཁྱོད་
ཀྱིས་བསྐྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐབ་མོ་ལ་
སྐྱུད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
ངོ་། །བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། ཆེ་དང་ལྷན་
པ་ལྷ་ར་དུ་ཉིད་བྱ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་
འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་
པའི་འཁོར་དེ་དག་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། རི་ཟར་
བཅས་པའི་ འཛིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཉེ། བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །བཙུག་ལྟར་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ། །

ཞེས་བྱང་། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་
ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྦྱན་
རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ལ་དེ་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡིད་
ཆེས་བ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པར་མཆོན་
དོན་དུ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དེ་དེ་
བཞིན་ནོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ཤེར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
གསུངས་པའམ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱད་
པར་བྱ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་དེས་ནི་ང་མ་ཟད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་ནས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤར་དུ་ཉིདེ་བྱ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་
སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་
ཚུང་གི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེ་དང་། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྟ་
དང་། མི་དང་། ལྟ་ཡིན་ཡང་ལྟའི་མཛེས་སྤྱོད་དང་མི་མཐུན་ཞིང་གཡོ་སྦྱུ་ཆེ་བའི་
ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་དམན་པའི་དགག་སྒྲ་སྦྱར་ནས་འཁོད་པ། སྦྱོར་བྱེད་མའི་བྱ་དང་།
སྦྱོར་ལྡན་མའི་བྱ་ལྟ་བྱ་དང་། ལྟའི་རོལ་མོ་མཁན་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ལྟ་བུ་བྱི་
ཟར་བཅས་པའི་འཛིག་ཉེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་
ཡིད་དགའ་བཞིན་དུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ལྟ་བུས་མཛོན་པར་བསྟོད་དོ། །བཙམ་
ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ་རྩྭ་གསལ་སོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་འགྲུར་བྱང་བཤད་པ་ནི།

གཞུང་ལས། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་བེ་མ་ལ་མི་ཏྲ་དང་། བོད་སྐད་དུ་བེ་མེད་
བཤེས་གཉེན་གྲགས་པ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དགོ་སྒྲོང་རིན་ཆེན་སྡེ་ས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྒྲོང་སྡེ་
བཅན་གྱི་དུས་སུ་བསམ་ཡས་སུ་བསྐྱུར་ཅིང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དགོ་སྒྲོང་དང་ནམ་མཁའ་
ལ་སོགས་བས་ལྷུས་ཏེ་གཏན་ལ་བབ་བ་ལ། དཔལ་བསམ་ཡས་སུ་གྱིས་གྲུབ་པའི་
གཞུག་ལག་གི་དགོ་རྒྱས་བྱེ་མ་སྤིང་གི་ཅིག་ངོས་ལ་བྲིས་པ་དང་ལྷ་དག་ལེགས་པར་
བཞུགས་སོ། །

སྤྲེས་པ།

འདི་བཞུགས་ནམ་དཀར་ཉ་གར་རྒྱས་པའི་གཟིས། །
དགོ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ནམ་པར་འཕེལ་དང་ལྟན། །
འཛིགས་རུང་སྤིང་པའི་སྤྲེས་རུམ་ལས་ལྷང་སྟེ། །
འགོ་ཀུན་བྱང་ཆེན་མཁའ་ལ་མཛེས་གྱུར་ཅིག

ཅེས་ཤེར་སྤྲིང་འགེལ་བ་ཡུམ་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་
ཞེས་པ་འདི་ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་འགེལ་གྲགས་ཆེ་བ་དག་གི་སྤྲིང་པོར་བསྐྱུས།
གཞུང་འདིའི་དངོས་ལྷགས་སྐབས་སྟོབས་བྱར་ནས་གོ་བ་ཡན་ཆད་བྱར་བརྒྱན་དུ་
བཀོད། ཆོག་དོན་གར་ཐད་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་སྤྱིའི་ཁོག་ལས་བྱར་ཅམ་
ཡང་སྤྱིར་བྱད་མེད་པར་མདའ་བཞེན་བསྐྱུང་ཐོག །གོ་བདེ་པལ་སྐད་ལམ་ནས་
ཤར་མར་རྫོད་པ་པོ་ནི་སེར་བྲེས་དགོ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཏེ་རང་ཡུལ་
དཀར་མཛེས་ཡུལ་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༡ ལོ་ ༡༡ ནང་། །ཉིན་མཇུག་གྲུབ་པར་བྲས་སོ། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག །

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩལ་དལ་འབབས་སྤྱང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །

པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །
རེས་ལེགས་ཞོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་ནང་བསྐྱུན་གྱུ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་
འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྐྱེའི་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་ཤུགས་དགོ་སྤྱར་ཆོས་སྤྱི་
བ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། ། དགོའོ། །